

5651 Sayılı Kanun ve ODTÜ

ODTÜ Yerel Alan Ağında,
5651 Sayılı Kanun Uyarınca Uyulması
Gereken Kurallar

16 Mart 2009

- ODTÜ Yerel Alan Ağında, 5651 Sayılı Kanun Uyarınca Uyulması Gereken Kurallar
<http://www.metu.edu.tr/5651>
- ODTÜ Yönetim Kurulu'nun 22 Nisan 2008 tarih ve 2008/14 toplantı no ve 1 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

Amaç

- ODTÜ bünyesinde faaliyet gösteren **akademik ve idari birimler ile ODTÜ bilişim kaynakları kullanıcılarının** 5651 sayılı kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde uymakla yükümlü olduğu kuralları belirlemek.

Tanımlar (1/2)

- **Kurum** : Telekomünikasyon Kurumu → **Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu**
- **Başkanlık** : Kurum bünyesinde bulunan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
- **İnternet Ortamı** : Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan İnternet üzerinde oluşturulan ortam
- **İçerik Sağlayıcı** : İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişiler
- **Yer Sağlayıcı** : İnternet ortamında hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişiler

Tanımlar (2/2)

- **İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcı** : Kişilere belli bir yerde ve belli bir süre İnternet ortamı kullanım olanağı sağlayan gerçek veya tüzel kişiler
- **IP Adresi** : Belirli bir ağa bağlı cihazların birbirini tanımak, birbirleriyle iletişim kurmak ve veri alışverişinde bulunmak için kullandıkları İnternet Protokolü standartlarına göre verilen adres (*IP: Internet Protocol*)
- **Yer Sağlayıcı Trafik Bilgisi** : İnternet ortamındaki her türlü yer sağlamaya ilişkin olarak; kaynak IP adresi, hedef IP adresi, bağlantı tarih ve saat bilgisi, istenen sayfa adresi, işlem bilgisi (GET, POST komut detayları) ve sonuç bilgileri gibi bilgiler
- **İç IP Dağıtım Logları** : Kendi iç ağlarında dağıtılan IP adres bilgilerini, kullanıma başlama ve bitiş tarih ve saatini ve bu IP adreslerini kullanan bilgisayarların tekil ağ cihaz numarasını (MAC adresi) gösteren bilgiler

Sorumluluklar ve Yükümlülükler

- İçerik Sağlayıcının Sorumluluk ve Yükümlülükleri
- Yer Sağlayıcının Sorumluluk ve Yükümlülükleri
- İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcının Sorumluluk ve Yükümlülükleri

İçerik Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-1

- *ODTÜ Yerel ağına bağlı ve İnternet ortamına açık bilgisayarlar (“144.122.” ile başlayan IP adresine sahip bilgisayarlar) üzerinde web içeriği sağlayan gerçek ve tüzel kişiler (birimler ve kişisel kullanıcılar), sağladıkları web içerikleri dolayısıyla, 5651 sayılı kanun kapsamında, “İçerik Sağlayıcı” olarak nitelendirilmektedir.*
- *İçerik Sağlayıcılar, sitelerindeki her türlü içerikten yasalara karşı sorumludur.*

İçerik Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-2

- **Bilgilendirme Yükümlülüğü**

Tanıtıcı bilgilerini, kendilerine ait internet ortamında, kullanıcıların **ana sayfadan** doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında, doğru, eksiksiz ve güncel olarak **bulundurmakla** yükümlüdür.

Tanıtıcı Bilgiler :

Ad-Soyad,

Yerleşim yeri,

E-posta adresi,

Telefon numarası,

Sunduğu hizmet, bir merciin iznine veya denetimine tabi bir faaliyet çerçevesinde yapılıyor ise, yetkili denetim merciine ilişkin bilgiler.

Not: Kanun: İçerik, yer ve erişim sağlayıcıları, yönetmelikle belirlenen esas ve usûller çerçevesinde tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür.

Yönetmelik (30 Kasım 2007): Ticari veya ekonomik amaçlı içerik sağlayıcıları, yer sağlayıcıları ve erişim sağlayıcıları, aşağıda belirtilen tanıtıcı bilgilerini, kendilerine ait internet ortamında, kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında, doğru, eksiksiz ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür:

İçerik Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-3

- **İçeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı**
(30 Kasım 2007 tarihli yönetmelik)
 - **MADDE 10 – (1)** İçerik nedeniyle hakları ihlâl edildiğini iddia eden kişi, **içerik sağlayıcıya, ulaşamaması halinde yer sağlayıcıya**, internet ortamından veya bizzat başvurarak, **kendisine ilişkin içeriğin yayından çıkarılmasını** ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere **hazırladığı cevabın bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasını isteyebilir**. İçerik veya yer sağlayıcı, kendisine ulaştığı tarihten itibaren **iki gün içinde** talebi yerine getirir. Bu süre zarfında talep yerine getirilmediği takdirde reddedilmiş sayılır.

İçerik Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-4

- **İçeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı**
(30 Kasım 2007 tarihli yönetmelik)

MADDE 10 – (2) Talebin reddedilmiş sayılması halinde, kişi onbeş gün içinde yerleşim yeri sulh ceza mahkemesine başvurarak, cevabın bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasına karar verilmesini isteyebilir. Sulh ceza hâkimi bu talebi üç gün içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Sulh ceza hâkiminin kararına karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

İçerik Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-5

- **İçeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı**

(30 Kasım 2007 tarihli yönetmelik)

MADDE 10 – (3) Sulh ceza hâkiminin kesinleşen kararının, yapılan başvuruyu yerine getirmeyen içerik sağlayıcıya veya yer sağlayıcıya tebliğinden itibaren **iki gün içinde**, içerik yayından çıkarılarak hazırlanan cevabın yayımlanmasına, kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve tekzip başlığı altında başlanır.

Cezai yaptırım:

MADDE 11 – (1) Sulh ceza hâkiminin kararını, 10. maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen sorumlu kişi, **altı aydan iki yıla kadar** hapis cezası ile cezalandırılır.

İçerik Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-6

- İçerik Sağlayıcı, kişilik hakları ihlali iddiasıyla kişi ve/veya idari-adli makamlar tarafından “İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Cevap Hakkı” ile ilgili olarak kendisine yapılan başvurularda, herhangi bir işlem yapmadan önce, durumu aynı gün içinde resmi yazı ile Rektörlük Makamı’na bildirmekle yükümlüdür.

Yer Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-1

- İnternet ortamına açık hizmet ve içeriklerin üzerinde yer aldığı, ODTÜ Yerel ağına bağlı sunucu sistemleri (“144.122.” ile başlayan IP adresine sahip) sağlayan veya işleten gerçek ve tüzel kişiler (birimler ve kişisel kullanıcılar), 5651 sayılı kanun kapsamında, “**Yer Sağlayıcı**” olarak nitelendirilmektedir.
- Yer Sağlayıcı, yer sağladığı **içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü olmamakla birlikte**; Başkanlık, adli makamlar veya hakları ihlal edilen kişiler tarafından **haberdar edilmesi halinde** ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde **hukuka aykırı içeriği yayından kaldırmakla yükümlüdür.**
- Yer Sağlayıcı, sunucu barındırma hizmeti dahil, yer sağlamakla ilgili hizmetlerinde **bir önceki maddede belirtilen hükümlere uymakla yükümlüdür.**

Yer Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-2

- Yer Sağlayıcı, kişilik hakları ihlali iddiasıyla kişi ve/veya idari-adli makamlar tarafından **“İçeriğın Yayından Çıkarılması ve Cevap Hakkı”** ile ilgili olarak kendisine yapılan başvurularda, **herhangi bir işlem yapmadan önce**, durumu **aynı gün içinde** resmi yazı ile **Rektörlük Makamı’na bildirmekle yükümlüdür.**

Yer Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-3

- Yer Sağlayıcı, ODTÜ Yerel ağına bağlı sunucu sistemler (“144.122.” ile başlayan IP adresine sahip) için, dokümanın “Tanımlar” kısmında tanımlanan “**Yer Sağlayıcı Trafik Bilgisi**”ni (**http loglarını**); e-posta ve/veya ftp servisi vermesi durumunda bu servislere ait logları, **en az altı ay saklamakla**, bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü oluşturan verilerin dosya bütünlük değerlerini (**hash**) **zaman damgası** ile birlikte saklamak ve gizliliğini temin etmekle **yükümlüdür**.

Yer Sağlayıcı Trafik Bilgisi : İnternet ortamındaki her türlü yer sağlamaya ilişkin olarak;

kaynak IP adresi,

hedef IP adresi,

bağlantı tarih ve saat bilgisi,

istenen sayfa adresi,

işlem bilgisi (GET, POST komut detayları) ve sonuç bilgileri gibi bilgileri

*** : Loglara ilişkin ayrıntılı bilgiler <http://www.bidb.odtu.edu.tr/5651> adresinde yer almaktadır.*

Yer Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri-4

– Yer Sağlayıcı, **tanıtıcı bilgilerini**

gerçek kişi ise:

ad-soyad
yerleşim yeri
e-posta adresi
telefon numarası

tüzel kişi ise:

unvanı ve sorumlu kişiler
vergi kimlik numarası / ticaret sicil no
merkezinin bulunduğu yer
e-posta adresi,
telefon numarası

kendilerine ait İnternet ortamında,
kullanıcıların **ana sayfadan** doğrudan ulaşabileceği şekilde,
iletişim başlığı altında,
doğru, eksiksiz ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür.

İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri -1

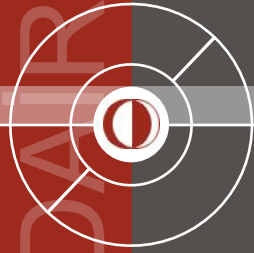
- ODTÜ tarafından kullanımlarına tahsis edilen IP adres blokları/adresleri (“144.122” ile başlayan IP adres bloğu/adresi) üzerinde, kablolu ve/veya kablosuz ağ teknolojileri kullanarak, sabit ve/veya dinamik IP (DHCP, NAT, vb.) ile ODTÜ yerel ağına toplu erişim sağlayan gerçek ve tüzel kişiler (birimler, kişisel kullanıcılar) “**İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcı**” olarak nitelendirilmektedir.
- İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları, konusu suç oluşturan içeriklere erişimi önleyici tedbirleri almakla yükümlüdür.

İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcı Sorumluluk ve Yükümlülükleri -2

- İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları, bu dokümanın “Tanımlar” kısmında tanımlanan “**İç IP Dağıtım Logları**”nı ve kullanıma tahsis ettikleri bilgisayarların MAC adreslerine ait kullanıcı bilgilerini elektronik ortamda **sistemlerine kaydetmekle yükümlüdür** .

*İç IP Dağıtım Logları: Kendi iç ağlarında dağıtılan ,
IP adres bilgilerini,
kullanıma başlama ve bitiş tarih ve saatini ve
bu IP adreslerini kullanan bilgisayarların tekil ağ cihaz
numarasını (MAC adresi)
gösteren bilgiler*

****:** Loglara ilişkin ayrıntılı bilgiler <http://www.bidb.odtu.edu.tr/5651> adresinde yer almaktadır.

Uygulama ve Yaptırımlar

- Belirtilen kurallara uyulmaması, sorumlular hakkında idari işlemlerin başlatılmasına ve 5651 sayılı kanun ve yasal mevzuatta belirtilen cezaların uygulanmasına yol açar.

5651 Sayılı Kanun Hk. Bilgiler

- Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
<http://tib.gov.tr>
- 5651 Sayılı Kanun ve Düzenlemeler web sayfası
<http://www.metu.edu.tr/5651>
- Sıkça Sorulan Sorular
<http://www.metu.edu.tr/5651/sss.php>
- Önemli Belgeler
<http://belge-form.bidb.odtu.edu.tr>

Teşekkürler...